Süddeutscher Raum , 15. Jh.

Quelle: http://manuscripta.at/?ID=35138
Copyright: Brixen/Bressanone, Priesterseminar/Seminario Maggiore

Curator

ramum: ita q̃ in isto precepto pro
hibẽtur primo et principaliter om
nes species periurij que sunt mul/
te. Ad cuius euidentiã sciendum q̃
ad hoc vt iuramentum sit licitum
oportet q̃ sint ibi tria. scilicet veri
tas: iusticia. ⁊ iudiciũ. ⁊ ita ꝯt dñs
p Hzec ppha3. Jurabũt in veritate
iudicio et iusticia .xxiij: quest. i. et
iurabunt. Si aliquod istorum de
fuerit est periurium. xxij. q. iij. ani/
maduertendum: Veritas eñ semp
debz esse e conscientia iurantis vt
firmiter sciat ita esse sicut iurat. ali
ter (si solum credit ⁊ non sciat p̃ cer
to ita esse) nõ debet de certa scien
tia sed ex credulitate iurare. Judi
cium dicitur hic discreta delibera
tio. scilicet vt non iuret. etiam ve/
rum nisi propter necessitatem. id ẽ
cum dicit alicui aliquod verũ qõ
ei expedit vel vtile est credere: ⁊ nõ
vult credere simplici assertiõi. tũc
potest illud affirmare iuramento.
Justicia vt illud (quod iurat) sit
licitum ⁊ honestum. extra de iure/
iur: ⁊ si christus. Quomodocũq̃z
ergo iuretur siue iuramentum sit as
sertorium siue promissorium quod
cunq̃z istorum deficiat. siue iuretur
falsum siue verum cum iurans cre
dit iurare falsum. siue q̃ iuretur abs
q̃ aliqua necessitate. siue q̃ iuret
aliquod illicitum. semp est periurium
et est directe contra istud p̃ceptum
Sed quid fiet de istis iuramen
tis quotidianis que fiunt ex qua/
dam mala consuetudine. nunquid
est ibi periurium cum deficiat ibi
iudicium. Dico q̃ sic. sed si fiãt de
re licita ⁊ sine intentione decipien
di vel fallendi. istud non est periu/
rium sed peccatũ veniale. sed si fi/
ant de re illicita vel cum intentio/
ne fallendi est peccatum mortale.
Unde nota cum iuramentum nõ
fuerit institutũ vt sit vinculum ini
quitatis. iuramentũ quod fit de re
illicita vel contra caritatem. et qõ
non potest seruari sine interitu sa/
lutis eterne. sicut si iurem me ali/
quem interfectuꝝ vel non daturũ
elemosinã. vel aliquod cõsimile p/
iurium est. et non est aliq̃tenus ob
seruandũ. Unde Hiero. In ma/
lis promis rescinde fidem. in tur/
pi voto muta decretum. xxij: q. iij.
In mal'. Notandum etiam
q̃ secundario phibetur hiciura/
mentum quod fit per falsos deos
quod nõ debet fieri a christianis.
Tamen credo q̃ xpianus vbi esset
expediens posset recipere iuramẽ/
tum a pagano p̃ deos suos Ho
ta etiam q̃ non est iurandum p̃ cre
aturas nisi p̃ aliquas. videlicꝫ per
euangeliũ per altare. p̃ crucem per
reliquias sanctoꝝ. in manu etiam
episcopi potest iurari. xxij. questio
ne. i. Si aliqua. ⁊. q. v. Qui periu/
rat. Unde nota q̃ qui iurat per cre
aturam non confessam debet acer
rime castigari. vt dicit Raymun/
dus in summa sua.

Tercium preceptum

97